

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 2Csp/39/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8223209481
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Tomáš Dulina
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2023:8223209481.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudcom JUDr. Tomášom Dulinom v spore žalobkyne: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, právne zastúpenej: Mgr. Matúš Macko, advokát, so sídlom Karpatská 804/10, Svidník, IČO: 50 424 777, proti žalovanému: Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtna 48, Bratislava, IČO: 35 831 154, právne zastúpeného: JUDr. Ján Šoltés, advokát, so sídlom Mýtna 48, Bratislava, o zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia vo výške 3 381,91 eur, takto

rozhodol:

- I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni sumu 500,- eur v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.
- II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .
- III. Žalobkyňa m á n á r o k na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 100 % z prisúdenej sumy, o výške ktorých rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 27.07.2023 sa žalobkyňa domáhala, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť jej sumu 3 381,91 eur titulom primeraného finančného zadostučinenia a nahradiť žalobkyni trovy konania.
2. Žalobu odôvodňovala tým, že v konaní vedenom na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. 6Csp/77/2021 (ďalej len „Základné konanie“), o zaplatenie 3.381,91 Eura s prísl., som bola ako žalovaná v postavení spotrebiteľa. Aktívnu obranou svojich spotrebiteľských práv dosiahla v konaní úspech, keď súd žalobu žalobcu (v tomto konaní žalovaný) rozsudkom sp. zn. 6Csp/77/2021-105, z 18.03.222, v časti o zaplatenie sumy 2.828,72 Eura s prísl. zastavil a vo zvyšku žalobu zamietol. Predmetné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 06.05.2022. V ďalšom žalobkyňa odkazovala na znenie odsekov č. 32-40 odôvodnenia predmetného rozsudku. Ako spotrebiteľ si uplatňuje satisfakciu za porušenie spotrebiteľských práv. Svoje práva musela brániť v pôvodnom konaní. Primerané finančné zadostučinenie (ďalej len „PFZ“) má sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy. Zároveň má aj funkciu relutárnu, ktorá predstavuje obohatenie spotrebiteľa vo výške priznaného PFZ proti dodávateľovi za to, že spotrebiteľ bol nútený podstúpiť súdne konanie, v ktorom bol ako spotrebiteľ na súde úspešný. Slovo primeraný má viacero synonym a jedným z nich je slovo spravodlivý. Výška PFZ preto nemôže mať len symbolický význam, nakoľko PFZ, len v symbolickej výške, nemôže byť ani primeraným ani spravodlivým. V tejto súvislosti dáva do pozornosti, že na rozdiel od iných inštitútov finančného zadostučinenia existujúcich v právnom poriadku SR (napr. ochrana osobnosti), v ktorých sa na prvé miesto kladie morálne zadostučinenie a finančná satisfakcia slúži len na dovŕšenie nápravy, tak pri inštitúte PFZ je možné zadostučinenie len v peňažnej forme ako jediného prostriedku, na jednej strane postihu nečestného dodávateľa a na druhej strane je PFZ odmenou spotrebiteľa za

úspech na súde v spotrebiteľskom právnom vzťahu. Ak má PFZ reálne plniť svoj účel, tak je to možné len priznaním PFZ v takej výške aby mala, nielen deklarovanú sankčnú, odradzujúcu a relutárnu funkciu, ale aby mala tieto funkcie aj reálne, čo PFZ priznané v symbolickej výške splňať nemôže. Aj keď výška PFZ sa nedokazuje a súd ju stanovuje voľnou úvahou, tak kritéria z ktorých by mala voľná úvaha vychádzať, vyplývajú z intenzity porušenia spotrebiteľského práva zo strany dodávateľa. Vo veciach, v ktorých je predmetom konania finančná čiastka je jediným objektívnym kritériom, ktoré by malo byť rozhodujúcim pre určenie výšky PFZ, suma o ktorú sa dodávateľ na úkor spotrebiteľa obohatil, alebo sa chcel obohatiť. Keďže je spotrebiteľom, ktorý úspešne uplatnil porušenie svojho práva na súde, bola tým splnená hypotéza vyššie citovanej právnej normy, PFZ požaduje vo výške 3.381,91 Eura, čo považuje za primerané vzhľadom na okolnosti tohto prípadu a skutočnosť, že zo strany žalovaného došlo k viacnásobnému porušeniu spotrebiteľských práv. Žalovaný konal v rozpore so zákonom, konkrétne s § 54a OZ, keď od nej vymáhal plnenie na ktoré nemal nárok a navyše na tento účel chcel zneužiť súdnu moc. Čo sa týka otázky rozsahu porušenia spotrebiteľského práva, tak táto otázka je definovaná rozsudkom v Základnej veci, t. j. rozsudkom Okresného súdu Bardejov sp. zn. 6Csp/77/2021-105, z 18.03.2022 a jeho odôvodnením, ktoré je hmotnoprávnou podmienkou nároku na primerané finančné zadosťučinenie a z tejto hmotnoprávnej podmienky je potrebné vychádzať, ako záväznej. Tento rozsah zisteného porušenia spotrebiteľského práva, v Základnej veci, nie je možné v konaní o primerané finančné zadosťučinenie, ani rozširovať, ani zužovať.

3. Ako dôkazy na preukázanie svojich tvrdení žalobkyňa v žalobe označila a v prílohe predložila rozsudok Okresného súdu Bardejov č.k. 6Csp/77/2021 – 105 zo dňa 18.03.2022 s doložkou právoplatnosti.

4. Žalovaný vo vyjadrení zo dňa 23.08.2023 uviedol, že s podanou žalobou v celom rozsahu nesúhlasí a nárok žalobcu neuznáva. Ďalej uviedol, že žalobca sa žalobou domáha voči nemu primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 3 381,91 eur z dôvodu porušenia jeho spotrebiteľských práv. Žalobca v žalobe bližšie nešpecifikoval a taktiež nekonkretizoval ani len jedno jeho právo priznané mu ako spotrebiteľovi, ktoré malo byť porušené a pre ktoré by mu mal prináležať nárok titulom primeraného finančného zadosťučinenia. Žalobca svoj nárok uplatnený v tomto konaní odvodzuje od ust. § 3 ods. 5 tretia veta z. č. 250/2007 Z.z.: „Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.“ Na uplatnenie nároku titulom primeraného finančného zadosťučinenia voči nám nie je splnená ani jedna zákonná podmienka. Žalobca v žalobe odkazuje na rozhodnutie Okresného súdu Bardejov pod č.k. 6Csp/77/2021-105 zo dňa 18.3.2022, ktorým súd konanie v časti o zaplatenie sumy 5019,62 eur s prísl. zastavil a vo zvyšku žalobu zamietol z dôvodu námietky premlčania vznesenej žalovanou stranou. Predmetom sporu vedeného Okresným súdom Bardejov pod sp.zn. 6Csp/77/2021 bolo zaplatenie pohľadávky z nesplateného úveru čerpaného formou kreditnej karty. Predmet sporu v časti o zaplatenie úrokov a poplatkov odpadol z dôvodu zastavenia konania na základe späťvzatia žaloby. Súd o nároku titulom úrokov a poplatkov meritórne nerozhodoval. Predmetom sporu ostal iba nárok čo do rozdielu medzi čerpaným úverom a plnením na úver. Z procesnej obrany žalovaného v spore o zaplatenie peňažnej pohľadávky vedenej Okresným súdom Bardejov pod sp.zn. 6Csp/77/2021 je zrejmé, že žalovaný sa v tomto spore bránil oslabením práva vznesenou námietkou premlčania. Súd žalobu v prejednávacom rozsahu zamietol pre vznesenú námietku premlčania, dôvodom zamietnutia žaloby nebola nedôvodnosť uplatňovaného plnenia. Dlh z úverovej zmluvy splatený nebol. Už len z tohto dôvodu je daná premisa, že pohľadávka žalovaného v prejednávacom rozsahu existuje, avšak jej vymáhateľnosť bola oslabená. Uplatnením premlčaného nároku žiadne práva žalobcu v tomto spore ako spotrebiteľa porušené neboli, tým je nárok žalobcu titulom zaplatenia primeraného finančného zadosťučinenia v celom rozsahu nedôvodný a je potrebné ho zamietnuť. Dôvod, pre ktorý bola žaloba o plnenie rozhodnutím Okresného súdu Bardejov pod č.k. 6Csp/77/2021-105 zo dňa 18.3.2022 meritórne zamietnutá a to pre premlčanie, nie je možné v konaní o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia rozširovať. Žalobca navyše v tomto spore nemá ani aktívnu legitímáciu na uplatnenie nároku titulom primeraného finančného zadosťučinenia, nakoľko predpokladom priznania finančného zadosťučinenia je úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti spotrebiteľom. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle ust. § 3 ods. 5 tretia veta z. č. 250/2007 Z.z. treba rozumieť aktívne konanie spotrebiteľa a úspešné uplatnenie konkrétneho nároku z porušenia práv alebo povinností určených na ochranu spotrebiteľov, napríklad nároku na náhradu škody, na vydanie bezdôvodného obohatenia alebo aj na určenie neprijateľnosti konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej

zmluve (viď uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6Cdo/389/2015 zo dňa 14. septembra 2016). V prejednávanej veci podmienka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti žalobcom nie je splnená, keďže žalobca neuplatnil žiaden konkrétny nárok z porušenia práv alebo povinností určených na ochranu spotrebiteľa, napr. nárok na náhradu škody, príp. nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Uplatnením premlčaného práva v spore vedenom Okresným súdom Bardejov pod sp.zn. 6Csp/77/2021 žiadne práva žalobcu ako spotrebiteľa porušené neboli, nevznikol mu tak nárok na primerané finančné zadosťučinenie podľa ust. § 3 ods. 5 tretia veta z.č. 250/2007 Z.z. Z vyššie uvedeného dôvodu tak nie je naplnená zákonná podmienka „úspešného uplatnenia porušenia spotrebiteľských práv spotrebiteľom“ pre priznanie nároku titulom primeraného finančného zadosťučinenia tak, ako to má na mysli ust. § 3 ods. 5 z. č. 250/2007 Z.z., čo je dôvodom pre zamietnutie žaloby. Pokiaľ žalobca argumentuje tým, že inštitút primeraného zadosťučinenia má plniť funkciu odškodnenia spotrebiteľa uvádza, že inštitút primeraného zadosťučinenia nemôže plniť sankčnú funkciu, a to z dôvodu občianskoprávneho charakteru tohto súkromnoprávneho inštitútu. Rovnako je neprípustná reparačná funkcia daného inštitútu, ktorá je typická pre iný právny inštitút, a to náhradu škody. Inštitút primeraného zadosťučinenia nemá slúžiť ako prostriedok náhrady škody a nemôže slúžiť na neprimerané obohacovanie sa spotrebiteľa. Predmet sporu o zaplatenie vymedzuje žalobca. O peňažnom nároku v sporovom konaní rozhoduje súd. Neúspech žalovaného z vymedzeného predmetu sporu v prejednanom rozsahu po čiastočnom späťvzati v konaní vedenom Okresným súdom Bardejov pod sp.zn. 6Csp/77/2021 nemôže predstavovať peňažnú ujmu na strane spotrebiteľa ako protistrany. Žalovaný, resp. jeho právny predchodca len využili svoje ústavné právo a právo na zaplatenie pohľadávky z úveru si uplatnili na nestrannom a nezávislom súde. Za uplatnenie ústavného práva v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR nemôže byť žalovaný trestaný zaplatením finančného zadosťučinenia. Navyac procesný neúspech žalovaného v spore vedenom Okresným súdom Bardejov pod sp.zn. 6Csp/77/2021 sa prejavil v otázke náhrady trov konania, ktoré žalobcovi zaplatili v sume 341,71 eur. Suma, ktorej priznania sa žalobca domáha v tomto spore aj vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti nespĺňa podmienku primeranosti. Odôvodnenie nároku žalobcu na finančné zadosťučinenie spočívajúce v strohom vyjadrení, že ide o sumu, o ktorú sa chcel dodávateľ na jeho úkor obohatiť, pričom sám žalobca do dnešného dňa nevrátil veriteľovi požičanú sumu úveru, zodpovedá ideám Chammurapiho zákonníka „oko za oko zub za zub“, ale nie ideám právneho štátu, z ktorých vychádza aj ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. Výška žalobcom požadovaného primeraného zadosťučinenia nespĺňa podmienku primeranosti. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia sa chápe ako nástroj na odstránenie spôsobenej nemajetkovej ujmy. Spotrebiteľovi ho je možné priznať, len ak porušenie jeho práva alebo povinností mu reálne spôsobilo nejakú ujmu, pričom dôkazné bremeno je na spotrebiteľovi, aby preukázal, že našim konaním utrpel ujmu takého rozsahu, ktorú je potrebné zhojiť poskytnutím finančného zadosťučinenia. Nakoľko žalobca nešpecifikoval, ktoré jeho spotrebiteľské právo bolo porušené, nešpecifikoval ani aká ujma mu bola spôsobená, rovnako nepreukázal vznik konkrétnej ujmy v dôsledku „porušenia jeho práv“ zo strany žalovaného, logicky mu nevznikol nárok na zaplatenie finančného zadosťučinenia, ktorého priznania sa domáha v tomto spore. Nakoľko: a) o nároku titulom úrokov a poplatkov nebolo meritórne rozhodnuté pre zastavenie konania na základe späťvzatia žaloby, b) uplatnením premlčaného práva žiadne práva žalobcu ako spotrebiteľa porušené neboli, c) žalovaný sa vo vzťahu k žalobcovi ako spotrebiteľovi nedopustil porušenia žiadneho z jeho spotrebiteľských práv a d) žalobcovi nesvedčí aktívna legitímácia na uplatnenie nároku titulu primeraného finančného zadosťučinenia z dôvodu absencie aktívneho konania spotrebiteľa z titulu úspešného uplatnenia nároku z porušenia jeho spotrebiteľských práv, žalobcovi tak voči žalovanému nevznikol nárok na primerané finančné zadosťučinenie podľa ust. § 3 ods. 5 tretia veta z. č. 250/2007 Z.z. Z uvedených dôvodov žalovaný navrhuje žalobu zamietnuť.

5. Na prejednanie sporu súd nariadil pojednávanie na deň 04.12.2023. Právny zástupca žalovaného ospravedlnil svoju neúčast' a neúčast' žalovaného na pojednávaní, o jeho odročenie nežiadal a navrhol, aby súd rozhodol bez účasti žalovaného a jeho zástupcu. Súd preto podľa § 180 Civilného sporového poriadku rozhodol o tom, že pojednávanie uskutoční v ich neprítomnosti, nakoľko nebol daný návrh ani dôvody odročenia pojednávania v zmysle § 183 a § 184 CSP. Na pojednávaní bol prítomný právny zástupca žalobkyne a žalobkyňa.

6. Súd sa oboznámil s obsahom žaloby a písomných vyjadrení strán sporu, vykonal dokazovanie výsluchom žalobkyne, ústnym prednesom zástupcu žalobkyne na pojednávaní, oboznámením sa s obsahom všetkých listinných dôkazov predložených stranami a obsahom pripojeného spisu Okresného súdu Bardejov sp.zn. 6Csp/77/2021, pričom vykonanie žiadneho z dôkazov nebolo žalovaným

namietané ani súdom vyhodnotené ako nedôvodné či neúčelné a sám žalovaný žiadne dôkazy nenavrhol a zistil tento skutkový stav:

7. Právny zástupca žalobkyne na pojednávaní zotrval na podanej žalobe a skorších písomných podaniach. Žalobou sa domáha voči žalovanému zaplata prumeraného finančného zadosťučinenia vo výške 3.381,91 eur, nakoľko žalobkyňa bola ako spotrebiteľ úspešná pri ochrane svojich spotrebiteľských práv v konaní vedenom tunajším súdom pod sp. zn. 6Csp/77/2021. Rozsah porušenia spotrebiteľských práv žalobkyne je zrejmý z odôvodnenia rozsudku. Konaním žalovaného došlo k porušeniu práv žalobkyne ako spotrebiteľa, a to § 9 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa a § 54a Občianskeho zákonníka. Predpoklady na priznanie prumeraného finančného zadosťučinenia podľa § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa sú splnené. Výška uplatneného prumeraného finančného zadosťučinenia je objektivizovaná výškou žalovanej sumy, na ktorej priznanie neboli v pôvodnom konaní splnené podmienky. Kritérium prumeranosti uplatnenej výšky prumeraného finančného zadosťučinenia ponecháva na zvážení súdu. Navrhol, aby súd podanej žalobe vyhovel a priznal žalobkyňi nárok na náhradu trov konania.

8. Žalobkyňa na pojednávaní vo výpovedi uviedla, že v čase zobratia úveru bola v ťažkej životnej situácii. Je poberateľkou čiastočného invalidného dôchodku. V tom čase sa starala o ťažko chorú sestru, ktorá bola ŤZP. Bývala spolu so svojou sestrou a synom. V tom čase invalidný dôchodok žalobkyne nedosahoval ani sumu 300 eur. Hľadala peniaze, aby aj synovi mohla prispieť, lebo sa učil. Študoval na strednej škole a teraz má 26 rokov. Bývala v tom čase iba so synom a svojou sestrou. Bývalý na syna neprispieval a náhradné výživné žalobkyňa poberala vo výške 80 Eur. Keď už situáciu nezvládala finančne, obrátila sa na združenie, ktoré ju informovalo o tejto možnosti. Z Intrumu jej volali v priebehu 3 až 4 rokov, stále z rôzneho čísla, posielali jej aj správy. S občasnými krátkymi prestávkami ju kontaktovali 2 až 3-krát do dňa. Utrpela týmto konaním na psychike. V súčasnosti berie lieky. Zdravotný stav žalobkyne nebol vyhovujúci ani predtým, zhoršil sa rapidne keď jej zomrela sestra, ale prepuklo to v januári 2023, kedy sa zrútila. Bola na injekciách a na liekoch.

9. Okresný súd Bardejov rozsudkom zo dňa 18.03.2022, č.k. 6Csp/77/2021 – 105, právoplatným dňa 06.05.2022 rozhodol nasledovne:

I. Z a s t a v u j e konanie o zaplata 2.828,72 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2.828,72 Eur od 21.09.2021 do zaplata.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

III. Žalovanej p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %, o výške ktorej rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

10. Súd predmetné rozhodnutie odôvodnil tým, že právny predchodca žalobcu žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 28.10.2021 žiadal, aby súd zaviazal žalovanú zaplatiť mu 3.381,91 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 21.9.2021 do zaplata a zároveň priznal nárok na náhradu trov konania. Žalobu dôvodil tým, že medzi Všeobecnou úverovou bankou a.s. a žalovanou ako dlžníkom bola dňa 21.8.2015 uzatvorená zmluva o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty VÚB a.s., na základe ktorej sa veriteľ zaviazal poskytnúť žalovanému kreditnú kartu, ku ktorej viedol účet č. 49769267. Žalovanému bol poskytnutý úver s dohodnutým úrokom 22,80 %. Ku dňu vystavenia výpisu z kartového účtu mala žalovaná schválený úverový rámec vo výške 1.800 eur a bola povinná žalobcovi platiť štandardnú mesačnú splátku 60 eur. Žalovanej bol vystavený výpis s konečným stavom ku dňu 31.8.2021 obsahujúci súhrn debetných položiek, a to istiny, poplatkov, sankčného úroku a štandardného úroku s prihladnutím na vykonané úhrady žalovanej s konečným zostatkom na úhradu vo výške 3.381,91 eur. Za základ svojho nároku na peňažné plnenie voči žalovanému označil žalobca listinu, označenú žalobcom v návrhu ako Zmluvu o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty, o ktorej žalobca tvrdil, že je platným právnym úkonom, ktorým sa žalovaný zaviazal uhrádzať finančné prostriedky v pravidelných mesačných splátkach riadne a včas, túto zmluvnú povinnosť podľa tvrdenia žalobcu žalovaný porušil. Preskúmaním listiny Žiadosť o aktiváciu Pôžičkovej karty Quatro súd dospel k záveru, že listina nemá podstatné náležitosti (vyžadované ustanovením § 497 Obchodného zákonníka, ktorými sú určenie zmluvných strán, teda kto je veriteľom a kto dlžníkom, neobsahuje záväzok veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky v prospech dlžníka, a nie je v nej záväzok dlžníka

vrátiť peňažné prostriedky a zaplatiť úroky). Bez zmienených podstatných častí nemohla vzniknúť kvalifikovaná zmluva o úvere. Súd mal za to, že v danom prípade nebola dodržaná ani písomná forma. Ide iba o žiadosť o uzatvorenie zmluvy. Súd dospel k záveru, že zmluva nevznikla, nakoľko predmetnú žiadosť nemožno považovať za písomnú zmluvu o vydaní pôžičkovej karty. Ak na základe takýchto úkonov začala žalovaná (v tomto konaní žalobkyňa) používať kartu a čerpať prostriedky poskytované bankou, nemožno uzavrieť, že došlo k platnému uzavretiu písomnej zmluvy o revolvingovom úvere. Vychádzajúc z vykonaného dokazovania súd uzavrel, že podmienka písomnosti pri vzniku predmetnej zmluvy nebola dodržaná, v dôsledku čoho je táto zmluva v zmysle § 2 písm. d) v spojení s § 9 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch a § 40 ods. 1 OZ neplatná. Nakoľko súd posúdil zmluvu ako neplatnú, resp. k jej uzavretiu vôbec nedošlo, žalobcovi by patril len nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia z neplatnej zmluvy, resp. zmluvy, ktorá ani nevznikla (§ 451 v spojení s § 457 Občianskeho zákonníka). Žalovaná vzniesla námietku premlčania. Plnenia veriteľa boli poskytované priebežne, pričom žalovaná naposledy čerpala prostriedky dňa 25.6.2018, čo vyplýva z výpisu z jeho účtu; následne sú na účte zúčtované len rôzne poplatky a úroky. Žalobcovi preto začala plynúť dvojročná subjektívna premlčacia doba najneskôr týmto dňom /u predtým čerpaných úverových prostriedkov aj skôr/, pretože veriteľ musel vedieť, že nedochádza k platnému uzavretiu zmluvy, resp. vzhľadom na okolnosti uzatvárania zmluvného vzťahu začala plynúť trojročná objektívna premlčacia doba od momentu, kedy bezdôvodné obohatenie vzniklo, t.j. nepochybne najneskôr dňom 25.6.2018 a premlčacia doba uplynula najneskôr dňom 25.6.2021. Žalobca podal žalobu na súd 28.10.2021, teda po uplynutí premlčacej doby, preto súd žalobu žalobcu po čiastočnom späťvzátí žaloby (I. výrok rozsudku) v prevyšujúcej časti zamietol (II. výrok rozsudku).

11. Podľa § 3 ods. 5 posledná veta zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov osoba, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť spotrebiteľovi ujmu.

12. Podľa ust. § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z.z. predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi; ustanovenia § 7 až 9 tým nie sú dotknuté. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto zákona rozumie najmä konanie, ktoré je v rozpore so vžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, alebo môže privodiť ujmu spotrebiteľovi pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe, využíva najmä omyl, lesť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody.

13. Podľa § 52 ods. 1 OZ spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

14. Podľa § 52 ods. 2 OZ ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

15. Podľa § 52 ods. 3 OZ dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

16. Podľa § 52 ods. 4 OZ spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

17. V zmysle citovaných zákonných ustanovení zákon priznáva osobe, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, že má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi. Zákon nestavuje ako podmienku priznania primeraného finančného zadostučinenia iné podmienky okrem tej, že spotrebiteľ si na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, čo v danom prípade bolo splnené.

18. Priznané finančné zadosťučinenie má byť vyrovnaním ujmy žalobcu, ktorá mu vznikla konaním žalovaného, a je akousi určitou satisfakciou za stav, ktorý musel v dôsledku konania žalovaného trpieť a je aj sankciou postihujúcou žalovaného, ktorý ako dodávateľ finančnej služby závadne konal.

19. Súd poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, sp.zn. 13Co/80/2016 z 20.03.2018, podľa ktorého „Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Práve inštitút relutárnej náhrady nemajetkovej ujmy môže byť prostriedkom ochrany na doplnenie o preventívne účinky pred diskrimináciou. V zmysle judikatúry ESD a antidiskriminačných smerníc musia byť sankcie za diskriminačné správanie účinné, primerané a odradzujúce.“

20. Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy o existencii ujmy, ale stačí, ak takáto ujma tu je. Je pritom bez právneho významu, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, pretože postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy (rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/20/2017, sp. zn. 20Co/192/2016, sp. zn. 7Co/78/2017, sp. zn. 25Co/59/2017).

21. Súd poukazuje aj na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. z.n. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.01.2019: „Citované ustanovenie (§ 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z.) má plniť jednak funkciu satisfakčnú a jednak funkciu sankčnú. Jeho cieľom je predovšetkým odradiť dodávateľov od protiprávneho konania voči spotrebiteľom. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia, alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve. Žiadnu inú podmienku, t.j. ani podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby bola spotrebiteľovi privedená konkrétna ujma, nevyžaduje.“

22. Primerané finančné zadosťučinenie je samostatným právnym a primeraným nárokom odlišným od nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, na náhradu škody resp. od nároku na určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky. Cieľom tohto nároku, je predovšetkým odradiť dodávateľa od protiprávneho konania a súčasne pôsobiť preventívne na dodávateľa, aby dobrovoľne upustil resp. nepokračoval v protiprávnom konaní a napravil jeho následky bez nutnosti podania žaloby spotrebiteľom. Pokiaľ dodávateľovi nehrozí adekvátna sankcia, dodávateľovi sa z finančného hľadiska neoplatí dodržiavať spotrebiteľské predpisy a nemôže dôjsť k naplneniu preventívnej funkcie právneho inštitútu primeraného finančného zadosťučinenia (ďalej aj len ako „PFZ“).

23. Inštitút primeraného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Podmienky vzniku nároku na primerané finančné zadosťučinenie sú formulované v ustanovení § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tieto podmienky musia byť splnené kumulatívne na to, aby žalobcovi mohlo byť priznané právo na primerané finančné zadosťučinenie. Z poslednej vety uvedeného zákonného ustanovenia tak možno vyvodiť, že týmito podmienkami sú: (i) úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej predmetným zákonom alebo osobitnými právnymi predpismi a (ii) domáhanie sa primeraného finančného zadosťučinenia od subjektu, ktorý zodpovedá za porušenie konkrétneho práva alebo povinnosti. Spotrebiteľ nie je povinný podľa zákona preukazovať reálnu ujmu, ktorá mu vznikla, pretože zákon o ochrane spotrebiteľa priznáva právo na finančné zadosťučinenie nie v prípade vzniku ujmy ale už vtedy, keď mu ujma v nadväznosti na porušenie práv spotrebiteľa vzniknúť mohla, pričom sa úspešne domáhal ochrany svojich práv.

24. Samotné ustanovenie § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa viaže vznik práva na finančné zadosťučinenie na úspešné uplatnenie porušenia práva spotrebiteľa. Podmienky vzniku nároku na primerané finančné zadosťučinenie sú teda formulované v ustanovení § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa, a z tohto ustanovenia nie je možné vyvodiť záver, že finančné zadosťučinenie možno

spotrebiteľovi priznať len v prípade, ak porušenie práva nie je možné napraviť inak, rovnako nevyklučuje možnosť žiadať finančné zadosťučinenie popri iných nárokoch spotrebiteľa predpokladaných zákonom vychádzajúcich z porušenia jeho práv. Za daného stavu nie je možné považovať konanie žalobkyne, ktorá po tom, ako súd prvej inštancie konanie zastavil a v prevyšujúcej časti zamietol žalobu žalovaného z dôvodu premlčania nároku za konanie v rozpore so zákonom, dobrými mravmi, prípadne za šikanózne uplatnenie práva.

25. Krajský súd v Prešove v rozhodnutí zo dňa 12.01.2021 pod sp. zn. 20CoCsp/41/2020 konštatoval, že predpoklad úspešného uplatnenia porušenia práv alebo povinností je naplnený aj v prípade, ak sa dotknutý spotrebiteľ aktívne bránil voči uplatnenému nároku vznesenou námietkou premlčania. Uviedol, že v dôsledku konania žalovaného bol spotrebiteľ nielenže vystavený bezprostredne hroziacej majetkovej ujme, nad rámec uvedeného bol nútený chrániť svoje práva vznesením námietky premlčania. Nie je snád' ani potrebné pripomínať, že súdne konania sú stresujúcim zážitkom, vyplývajúcim z obáv z výsledku sporu či možnosti vzniku ďalšej majetkovej ujmy, v podobe náhrady trov konania protistrane v prípade neúspechu v konaní. V zásade, bez ďalšieho je základ nároku na primerané finančné zadosťučinenie daný, ak dodávateľ uplatňuje voči spotrebiteľovi právo, ktoré po vznesení námietky premlčania zo strany spotrebiteľa sa účinne oslabí.

26. Z rozsudku súdu prvej inštancie sp. zn. 6Csp/77/2021 zo dňa 18.03.2022 vyplýva, že žalovaný (v základnom konaní v postavení žalobcu) si proti žalobkyňi (v základnom konaní v postavení žalovanej) podanou žalobou uplatnil nárok na zaplatenie zvyšnej dlžnej sumy 3 381,91 Eur s prísl. z dôvodu, že žalobkyňa porušila svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku, v dôsledku čoho došlo k vzniku dlhu titulom debetného zostatku na kartovom účte. Žalobkyňa (v základnom konaní žalovaná) v základnom konaní uplatnila okrem námietky premlčania aj námietku neplatnosti postúpenia pohľadávky na žalovaného (v základnom konaní žalobcu), ako aj námietku absencie zmluvných náležitostí zmluvy o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z., v dôsledku čoho považovala spotrebiteľský úver za bezúročný a bez poplatkov. Žalobkyňa preto podľa názoru súdu v základnom konaní vyvinula primeranú aktivitu smerujúcu k oslabeniu nároku žalovaného. Až po vznesení námietky premlčania žalovanou došlo zo strany žalobcu k čiastočnému späťvzatiu podanej žaloby v rozsahu 2 828,72 eur s prísl. bez uvedenia dôvodu, pričom sa z okolností prípadu možno dôvodne domnievať, že k tomuto procesnému úkonu došlo v dôsledku vznesenej námietky (ktorej dôvodnosť žalovaný naďalej popieral), pričom bez ohľadu na čiastočné späťvzatie žaloby by nebol ani v tejto časti uplatneného nároku procesne úspešný. Čiastočné späťvzatie žaloby žalovaným v základnom konaní v spojení s účinne namietaným premlčaním uplatneného nároku zapríčinilo plný procesný úspech žalobkyne v základnom konaní, pričom nemožno odhliadnuť od toho, že súd prvej inštancie vytkol úverovej zmluve aj absenciu zákonom predpísaných zmluvných náležitostí, tak ako uvádzala žalobkyňa v pôvodnom konaní.

27. Z uvedeného je teda zrejmé, že žalovaný si v základnom konaní uplatňoval (v dôsledku nedodržania právnych predpisov ochraňujúcich práva spotrebiteľa) od žalobkyne nárok na zaplatenie sumy vyššej, než na akú by mal nárok aj pokiaľ by nebol uplatnený nárok premlčaný (v rozsahu istiny, poplatkov, sankčného úroku a štandardného úroku). Takéto konanie žalovaného v pôvodnom konaní bolo nepochybne spôsobilé privodiť žalobkyňi ako spotrebiteľovi ujmu. S poukazom na vyššie uvedené súd konštatuje, že za daného stavu, s ohľadom na závažné porušenie práv žalobkyne zo strany žalovaného, ktorých ochrany sa žalobkyňa úspešne domohla na súde, je priznanie finančného zadosťučinenia plne dôvodné.

28. Ďalšou procesnou obranou žalovaného bola námietka, že on sa vo vzťahu k žalobkyňi ako spotrebiteľovi nedopustil porušenia žiadneho z jeho spotrebiteľských práv (námietka nedostatku jeho vecnej pasívnej legitímácie), ku ktorej súd uvádza nasledovné. Niet pochyb a nebolo to medzi stranami ani sporné, že zmluva uzavretá medzi žalobkyňou a Všeobecnou úverovou bankou, a.s. zo dňa 21.08.2015 je spotrebiteľskou zmluvou, čo už bolo právoplatne ustálené aj v základnom konaní, pričom prípadná zmena veriteľa nič nemení na podstate a charaktere spotrebiteľského vzťahu. Subjekt, ktorý má záujem stať sa postupníkom pohľadávky zo spotrebiteľskej zmluvy činí tak dobrovoľne, na základe vlastného rozhodnutia a musí si byť vedomý, vzhľadom na hmotnoprávnu úpravu a ustanovenia verejnoprávneho predpisu obsahujúceho kogentné ustanovenia (zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa), že jeho konanie a kroky budú hodnotené aj z tohto pohľadu. Žalovaný pri nadobúdaní pohľadávky voči spotrebiteľovi a pri jej následnom vymáhaní bol povinný dodržať povinnosti

vyplývajúce mu zo zákona o ochrane spotrebiteľa. Je celý rad ustanovení, ktoré potvrdzujú tento záver a ktoré by úplne stratili zmysel, ak by platil výklad žalovaného (viď napr. § 7 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa, podľa ktorého nekalé obchodné praktiky sú zakázané, a to pred, počas aj po vykonaní obchodnej transakcie alebo § 53a Občianskeho zákonníka podľa ktorého povinnosť zdržať sa používania judikovanej neprijateľnej zmluvnej podmienky má aj právny nástupca dodávateľa.) Aj z § 529 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyplýva, že námietky proti pohľadávke, ktoré mohol dlžník uplatniť v čase postúpenia, mu zostávajú zachované i po postúpení pohľadávky. Súd v súvislosti so svojím záverom, že je daná pasívna vecná legitímácia žalovaného v danom prípade podporne a analogicky poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 2Cdo/125/2018 zo dňa 27.06.2019 publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 72/2019 podľa ktorého právo spotrebiteľa domáhať sa na súde určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru zostáva zachované aj voči tomu, na koho dodávateľ postúpil svoju pohľadávku z úveru.

29. Ak zostáva zachované právo spotrebiteľa domáhať sa na súde voči tomu, na koho dodávateľ postúpil svoju pohľadávku z úveru a kto ju voči spotrebiteľovi uplatňuje a vymáha, určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru, čo následne môže viesť k žalobe spotrebiteľa proti postupníkovi podľa § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, niet dôvod pre záver, že by žalovaný, keďže práve jeho právny predchodca podal žalobu voči žalobkyni na súde, ktorej sa ubránila nemal byť pasívne vecne legitímovaný. Prípadná neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky, ktorú namietala žalobkyňa v základnom konaní nič nemení na tom, že žalovaný je tu pasívne vecne legitímovaný bez ohľadu na jeho námietku o tom, že sa sám nedopustil voči žalovanej porušenia žiadneho z jej prináležiacich spotrebiteľských práv.

30. K výške požadovaného primeraného finančného zadosťučinenia, ktorú žalobkyňa odvíjala od sumy, o ktorú sa žalovaný na jej úkor chcel v pôvodnom konaní obohatiť súd uvádza, že výška primeraného finančného zadosťučinenia sa vôbec nemusí (i keď môže) odvíjať od výšky potenciálneho bezdôvodného obohatenia. Primerané finančné zadosťučinenie pre spotrebiteľa v zmysle § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa nie je čo do výšky zákonom nijako konkrétne stanovené, klasifikované, či limitované, nie sú naň žiadne tabuľky či osobitné kritériá, základným a určujúcim kritériom v zmysle zákona je jeho primeranosť, ktorú súd posudzuje podľa vlastnej úvahy s prihliadnutím na konkrétne okolnosti veci. Žalobkyňa v žalobe logicky a dostatočne odôvodnila výšku požadovaného zadosťučinenia keď uviedla, že ju odvodzuje od sumy, o ktorú sa na jej úkor žalovaný chcel bezdôvodne obohatiť v základnom konaní (o ktorú ju žaloval). Úvaha zvolená žalobkyňou pri stanovení výšky primeraného finančného zadosťučinenia odvodzujúca ho od sumy ktorú od nej žalovaný nedôvodne žiadal síce má určitú logiku vo vzťahu k preventívnej a odradzujúcej funkcii primeraného finančného zadosťučinenia, nakoľko odradiť dodávateľa od recidívy môže práve jeho uvedomenie si, že čím vyššiu sumu od spotrebiteľa bude nedôvodne žiadať, tým vyššie finančné zadosťučinenie v prípade úspešného uplatnenia ochrany spotrebiteľom následne bude musieť poskytnúť, preto odradzujúci účinok vo vzťahu k tomu, aby sa žalovaný v budúcnosti nedomáhal na spotrebiteľoch nedôvodných plnení v takej výške môže byť práve v takom prípade naplnený. To ale neznamená, že výška zadosťučinenia musí byť nevyhnutne matematicky zhodná so sumou, alebo s nejakou časťou sumy o ktorú sa veriteľ chcel obohatiť. Súd v okolnostiach veci za primeranú sumu zadosťučinenia považoval sumu 500 eur.

31. V súčasnosti účinné znenie ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadosťučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi bolo spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi. Od 10.06.2013 právo na primerané finančné zadosťučinenie vzniká už úspechom spotrebiteľa na súde v otázke preukázania porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi. Zákon podmienku, aby spotrebiteľovi bola privedená ujma nevyžaduje (viď rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6Cdo/127/2017). V ňom Najvyšší súd okrem iného v súvislosti s primeraným finančným zadosťučinením podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. konštatoval, že „zákonodarcu pri uplatňovaní tohto nároku uľahčil spotrebiteľom dôkaznú situáciu, keď na rozdiel od nároku na náhradu škody (bezdôvodného obohatenia) je dôkazné bremeno na strane spotrebiteľa oveľa ľahšie, lebo odpadá problematické preukazovanie či už výšky škody, ujmy, príčinnej súvislosti alebo majetkového prospechu druhej strany. Preukazovanie skutočnej výšky utrpenej ujmy by bolo spravidla nereálne.“

32. Nedôvodná bola obrana žalovaného, že nie je daný základ uplatneného nároku. Čo sa týka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ako predpokladu pre priznanie práva na primerané finančné zadosťučinenie (§ 3 ods. 5 veta tretia zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa), tento je naplnený nielen vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie práva alebo povinnosti žalobou proti dodávateľovi, ale aj vtedy, ak tak urobí v rámci svojej obrany proti dodávateľom uplatnenému nároku. V tejto súvislosti súd poukazuje na rovnaký právny názor vyslovený napr. v rozsudku Krajského súdu v Prešove sp.zn. 7Co/23/2017 zo dňa 24.8.2017. Spotrebiteľ sa ochrany svojho práva môže domáhať na súde nielen podaním žaloby, ale tiež formou obrany proti uplatnenému nároku. Rovnako takáto ochrana spotrebiteľovi môže byť poskytnutá i orgánom rozhodujúcim o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy. Aj vtedy, ak je ochrana poskytnutá spotrebiteľovi bez návrhu zo strany orgánu rozhodujúceho o nároku zo spotrebiteľskej zmluvy a určité plnenie požadované žalobcom nie je priznané, zamietnutie žaloby ohľadne tohto plnenia nie je možné z procesnej stránky hodnotiť inak ako úspech spotrebiteľa a nie úspech orgánu rozhodujúceho o nároku zo spotrebiteľskej zmluvy, ktorý postavenie strany sporu nemá

33. Pri posúdení dôvodnosti výšky požadovaného primeraného finančného zadosťučinenia je treba vychádzať z toho, že toto zadosťučinenie má niekoľko funkcií. Možno tak hovoriť o funkcii satisfakčnej, sankčnej, odradzujúcej, odmeňujúcej. Pri určení jeho výšky súd musí zohľadniť viaceré relevantné okolnosti, a to napríklad či nejde v prípade postupu a konania dodávateľa o recidívu, aká bola intenzita a trvanie porušenia a dôsledky konania dodávateľa, ekonomický dopad nečestného konania dodávateľa na spotrebiteľa, ako aj skutočnosť, či už napríklad nebolo poskytnuté zadosťučinenie spotrebiteľovi aj v inej podobe. Čo sa týka satisfakčnej a odmeňujúcej funkcie primeraného finančného zadosťučinenia, niet pochýb o tom, že požadovanie nedôvodných nárokov zo strany žalovaného od spotrebiteľa logicky znamená obmedzenie komfortu spotrebiteľa, berie mu čas a kľud. Žalobkyňa sa tu musela aktívne brániť nedôvodným nárokom, musela vyhľadať advokáta, ktorý ju v konaní zastupoval.

34. Súd považuje za legitímne a spravodlivé priznať žalobkyňi primerané finančné zadosťučinenie v sume 500 eur. Zohľadnil primerane aj rozhodovaciu prax súdov majúcu na pamäti zásadu predvídateľnosti súdneho rozhodovania, samozrejme, pri zohľadnení faktu, že každá vec vo svojich konkrétnych skutkových okolnostiach môže byť odlišná a že paušalizovanie toho, čo je v konkrétnom prípade „primerané“ nie je možné.

35. Pokiaľ ide o nepriznanie nároku v celej požadovanej výške, súd zohľadnil zdôvodnenie nároku žalobkyňou, kde táto netvrdila žiadne mimoriadne, výnimočné okolnosti, ktoré by odôvodňovali výšku primeraného finančného zadosťučinenia vo výške až 3 381,91 eur. Ak z iných obdobných sporov o primerané finančné zadosťučinenie sú súdu známe prípady, kde boli spotrebiteľom priznané nižšie sumy ako tu žalobkyňa žiadala, a to aj v situácii keď napr. reálne došlo k ujme na majetku spotrebiteľa a k bezdôvodnému obohateniu sa dodávateľa (čo nie je tento prípad), tak súd v rámci proporcionality a primeranosti musel zohľadniť, že tu o žiadny taký prípad nešlo, aspoň nič také žalobkyňa netvrdila. Sama netvrdila a nepreukázala, že by jej osobná, rodinná či sociálna sféra trpela kvôli konaniu žalovaného absolútne mimoriadnym spôsobom (vzhľadom na žiadanú výšku zadosťučinenia), teda nad rozsah, ktorý je logicky zrejmý už z toho, že sa od nej súdne vymáhala vysoká suma, pričom je však potrebné zohľadniť individuálne okolnosti predmetnej veci, najmä ohľadom otázky vplyvu správania žalovaného voči žalobkyňi. V porovnaní s inými prípadmi u žalobkyne nedošlo k zmenšeniu majetku, napríklad preplatením úveru v dôsledku bezúročnosti a bezpoplatkovosti. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobcu, respektíve kompenzáciu jeho majetkovej škody, ale musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Na druhej strane, ani symbolické finančné zadosťučinenie by tu nebolo na mieste, nakoľko z hľadiska zákonom predpokladaného účelu by sa také zjavne minulo účinkom a účelu zákona. Súd prihliadal na to, že žalovaný pri vymáhaní predmetnej sumy postupoval voči spotrebiteľovi neprimerane agresívne, telefonicky a prostredníctvom SMS obťažoval spotrebiteľa so žiadosťami o plnenie, čo sa následne podpísalo na podlomenom zdraví žalobkyne

36. K námietke žalovaného, že žalobkyňa sama doposiaľ nesplatila ani len istinu úveru súd uvádza, že samotná skutočnosť neuhradenia istiny úveru spotrebiteľom nemôže tu byť dôvodom pre nepriznanie primeraného zadosťučinenia. Premlčaný nárok veriteľa na vrátenie peňažných prostriedkov zodpovedajúcich nesplatenj istine úveru zostal zachovaný ako naturálna obligácia, ktorej núteného

vymáhania sa však nemôže úspešne domáhať. Nič to však nemení na závere o tom, že podmienky na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia spotrebiteľovi sú splnené.

37. Na druhej strane súd pri výške priznaného zadosťučinenia zohľadnil vo vzťahu k jeho sankčnej a odradzujúcej funkcii v neprospech žalovaného aj skutočnosť, že nejde o zďaleka prvý, či ojedinelý prípad obdobného konania žalovaného. Už z výpočtu súdnych rozhodnutí v predošlých častiach tohto odôvodnenia týkajúcich sa žalovaného je zrejmé, že žalovaný uplatnil svoj vysoký nárok voči žalobkyni v situácii, kedy už z množstva súdnych rozhodnutí mohol a musel mať vedomosť, že s uplatneným nárokom neuspeje (či už z dôvodu aktívnej procesnej obrany spotrebiteľov alebo z dôvodu ochrany spotrebiteľov poskytovanej súdmi z úradnej povinnosti). Súd pri prisúdení primeraného finančného zadosťučinenia a určovaní jeho výšky vzal na zreteľ aj to, že toto zadosťučinenie je v zákone zakotvené aj preto, aby prostredníctvom jeho priznania spotrebiteľovi bol dodávateľ odradený od ďalších takýchto postupov.

38. Čo sa týka satisfakčnej a odmeňujúcej funkcie primeraného finančného zadosťučinenia, súd zohľadnil, že žalobkyňa sa tu musela aktívne brániť nedôvodnému nároku žalovaného. Musela vyhľadať advokáta, ktorý ju zastupoval v pôvodnom konaní a súd zohľadnil aj dĺžku stavu neistoty žalobkyne. Žalovaný, resp. jeho právny predchodca v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp.zn. 6Csp/77/2021 aj potom, čo žalobkyňa vo vyjadrení k podanej žalobe uviedla konkrétne dôvody, na základe ktorých bol daný postup vymáhania zo strany žalovaného označený za protiprávny, stále trval na svojom nároku, aj keď následne zobral žalobu čiastočne späť. Žalovaný obhajobou toho, čo už mnohokrát a dávno bolo právoplatne súdmi posúdené ako neobhájiteľné u žalobkyne sám výrazne prispel k predlžovaniu stavu a pocitov neistoty, ktoré sú logicky so súdnym konaním spojené vždy.

39. Súd preto obranu žalovaného v spore nepovažoval za dôvodnú. Súd legitímne využitie zákonného práva žalobkyne proti žalovanému žiadať primerané finančné zadosťučinenie v žiadnom prípade nepovažuje tu za zjavné zneužitie práva. Súd považuje za legitímne a spravodlivé priznať žalobkyni primerané finančné zadosťučinenie v sume, ktorá tu predstavuje v podstate 15 % žalovaným nedôvodne vymáhaného nároku. Z tohto pohľadu súd prihliadal na to, že primeraným finančným zadosťučinením sa má kompenzovať nemateriálna ujma, ktorá vznikla, a nie ujma majetková. Nie je totiž vylúčené, aby výška nemateriálnej ujmy, ak jej mantinely nie sú zákonom stanovené, bola obdobná, zhodná, vyššia alebo nižšia ako ujma, ktorá oprávnenej osobe hrozila v majetkovej sfére.

40. Súd v danom prípade zväžil všetky okolnosti prejednávanej veci a dospel k názoru, že je potrebné žalobe vyhovieť práve čo do sumy 500 eur. Podľa názoru súdu pri opodstatnených nárokoch spotrebiteľov uplatnených za takých okolností ako v tu súdnej veci nestačí len strohé konštatovanie súdu o porušení práv zamietnutím nedôvodnej žaloby proti nim, ale je potrebné tento proces zavŕšiť priznaním aj finančnej kompenzácie odrážajúcej ujmu, ktorú spotrebiteľ utrpel pri súdnej a inej konfrontácii s dodávateľom.

41. Súd tak za primerané finančné zadosťučinenie na odčinenie všetkých útrap a dôsledkov u žalobkyne a na druhej strane na efektívne odradenie žalovaného od opakovania takých postupov považuje tu sumu 500 eur a vo zvyšku žalobu ako nedôvodnú zamietol.

42. Čo sa týka výroku o trovách konania, podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo (§ 255 ods. 2 CSP)

43. Žalobkyňa v základe nároku bola plne úspešná, rozhodnutie o výške nároku záviselo len od úvahy súdu, preto súd priznal žalobkyni nárok na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 100 % z prisúdenej sumy. K tomu podporne pozri napr. Veľký komentár k Civilnému sporovému poriadku - Števec, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H. Beck, 2016 k § 255 CSP, cit „Zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu (sudcovské právo) alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nemožno ho totiž ad absurdum zaťažovať procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti“. Obdobne v

tejto súvislosti pozri napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 3Co/20/2017 kde pri priznaní len 50 % zo sumy požadovaného primeraného finančného zadosťučinenia bola priznaná žalobcovi náhrada trov konania v rozsahu 100 % práve z dôvodu, že výška nároku závisela od úvahy súdu, čo je aj prípad tu prejednávanej veci.

44. Súd je toho názoru, že v prípadoch keď rozhodnutie o výške plnenia závisí len od úvahy súdu, pričom súčasne neuplatňuje sa žalobcom výška plnenia v zjavne nedôvodnej výške predstavujúcej šikanózný výkon práva, motivovanej len snahou o navýšenie trov konania a nie záujmom na spravodlivom usporiadaní veci nemožno od žiadneho žalobcu spravodlivo očakávať aby sa presne „trafil“ do úvahy súdu pokiaľ ide o výšku plnenia. Preto je namieste priznať plnú náhradu trov konania ak bol žalobca v základe plne úspešný aj vtedy, ak čo do výšky bol úspešný len v časti. I keď Civilný sporový poriadok nemá ustanovenie totožné s ust. § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku účinným do 30.6.2016, ktoré bolo priamym zákonným podkladom pre to, aby aj v prípade len čiastočného úspechu mohla byť priznaná plná náhrada trov konania, ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od úvahy súdu, vyššie uvedené závery právnej teórie a praxe svedčia o tom, že ani v podmienkach novej procesnej úpravy niet dôvodu na ustúpenie od takého záveru. To je aj názor tunajšieho súdu. Úvaha súdu sa tu týkala skutkových okolností, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie o výške priznaného plnenia, nie čo do základu uplatneného nároku. Pričom tak ako tomu bolo aj v zmysle § 142 ods. 3 O.s.p., tak aj v súčasnosti podľa ust. § 255 ods. 2 CSP v spojení s čl. 3 a čl. 4 ods. 2 CSP sa základná sadzba tarifnej odmeny advokáta v takom prípade vypočíta a určí len z výšky súdom priznaného plnenia.

45. O výške náhrady trov konania rozhodne súd v súlade s ust. § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník a rovnako samostatným uznesením vyššieho súdneho úradníka súd v súlade s § 2 ods. 2 a § 14 ods. 4 zákona č.71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch rozhodne o povinnosti žalovaného zaplatiť súdny poplatok za žalobu vzhľadom na zákonné oslobodenie žalobkyne od tejto povinnosti.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od dňa jeho doručenia na Okresný súd Bardejov. V odvolaní sa má uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka konania, ďalej sa má uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.